

det var og kunde ikke være skjult, uagtet han gjorde mig den noget overdrebne Ære at stille mig frem, som om jeg var Bærer og Repræsentant for dette Lovforslag. Smidlevitid det høie Thing vil vist give mig Ret i, at Handfæren er kastet saa raabenlyst netop til Ordføreren, at det vil være utilligt for mig at undlade at give Svær. Jeg kunde maasse benytte mig af den parlamentariske Ret til at afvise en saadan Diskussion, som ikke hviler paa bestemte Endringsforslag, men det skal ikke falde mig ind. Jeg anser mig som pligtig til efter Gyne at give Møde og at optage Handfæren. Det beklager jeg i saa Henseende, og det er, at jeg vil komme til Algesom den ærede Landsthingsmand i meget lang Tid at lægge Beslag paa det høie Things Dømmesomhed. Jeg vil naturligvis som han være nødsaget til hist og her at gaa lidt i Detaillen, og idet jeg nu gaar over til hans Foredrag, saa jeg ikke negter, at jeg vilde ønske, at det maatte kunne være mig tilladt at lade alle de smaa Knappensalstik være, hvad de vare, og derimod alene at vende mig til hans Hovedbetragtninger om Godeforholdene, om Fæstepligten, overhovedet Alt, hvad han fremførte under Omtaalen af § 6, imen jeg skal dog anse det for vigtigt at gaa den samme Vej som den ærede Landsthingsmand.

Jeg skal da tillade mig at fremsætte nogle enkelte Bemærkninger ved hans Grindringer til og Udtalelser om de enkelte Paragrafer, saa vidt jeg har opfattet dem. Det Første den ærede Landsthingsmand anførte over, var vort Endringsforslag til § 1, Den Affattelse, som Flertallet har foreslaaet at give denne Paragrafs andet Stykke. Han anerkjendte, at det jo ganske vist dert vist sig en Bestræbelse, som ogsaa idetmindste delvis var lykkedes, for at fjerne de Grindringer, som maasse med Føie kunne fremsættes mod Lovforslagets § 1, andet Stykke, men han mente, at der var dog endnu blevet Mangler tilføede, og han begyndte sit Foredrag med den Bemærkning, at den ærede Ordfører, skulde have erkjæret, at denne Affattelse i Virkeligheden ikke indeholdt noget Nytt. En saadan Betragtning har jeg ikke gjort gjældende. Allerede under

et Foredrag, jeg ved første Behandling holdt i denne Sag, maatte jeg udtale, at ved en grundig Behandling af et saa forviklet Forhold som Fæsteforholdet og særlig da Dmdeleingsretten, kunde det naturligvis ikke undgaas, at man maatte komme til at optage noget Nytt, men at, dersom dette Nye i og for sig var godt, saa var der jo ingen Ulykke dert. Hvad jeg har udtalt, er, at Udvalget har stræbt i sin Affattelse af dette vigtige Stykke af Loven — vigtigt, ikke saa meget med Hensyn til det, der omhandles i selve Paragrafen, Dmdeleingsretten, som navnlig vigtigt med Hensyn til Fæsteforpligtelsen efter § 6 — at udvilde den ældre Lovgivnings Regler, saaledes som de rettelig burde opfattes, og saaledes som de af Administrationen rettelig vare opfattede, og det vedfjender jeg mig. — Foraa vidt nu den ærede Landsthingsmand mente, at det ikke var lykkedes os, at stille Begrebet om en Gaard klart frem, saa maå jeg tilstaa, at jeg havde ventet, at han vilde have gjort den Grindring, at der efter vort Forslag blev Parceller, som efter den mængdelende Lovgivning ikke vare Fæstepligtig undergivne, men som vi have lagt saadant Vaand paa, f. Ex. hvad han nævnte ved 1ste Behandling, de saakaldte Boelsfæder. Men det gjorde han ikke, og han maå dog saaledes maasse anerkjende, at hans Udtalelser i denne Retning ikke i det og Alt stemme med den mængdelende Lovgivnings Opfattelse af Forholdet. Han gjorde derimod en anden Grindring, og det var den, at vi ved at have udtalt, at Reglen gjaldt ethvert Bøndsted, hvis Hovedbedrift er Agerbrug, skulde have paa den ene Side formindsket den fæstepligtige Jord, og paa den anden Side have noget forøget den. Vi skulle have forøget den, idet det, saavidt jeg har formaet at forstaa den ærede Talers Mening, er hans Anskuelse, at Opførelsen af en Mølle eller Indretningen af et andet lignende betydeligere Næringsbrug i og for sig frigjør Jorden for dens Fæstepligt. Det er dog rigtig nok ikke vor Mening. Vor Mening og vi tro den hidtilværende Anskuelse hos Administrationen af disse Forhold er den, at det bestaaende Næringsbrug frigjør, saa længe det er i Drift og Virksomhed, og for Besidderen